

CHIA SẺ NỘI DUNG HỌC TẬP

ĐỀ TÀI 596

NÓI NHIỀU TUYỆT ĐỐI KHÔNG PHẢI LÀ VIỆC TỐT

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h50' sáng thứ Tư ngày 28/07/2021.

Hòa thượng nói: **“Nói nhiều tuyệt đối không phải là việc tốt”**. Khi ta nói nhiều, ta rất dễ nói sai. Nói sai thì sẽ kết oan gia với người. Người nói thì vô tâm, người nghe thì hữu ý. Như vậy thì có chuyện rồi! Chúng ta chỉ nói chung chung nhưng khi họ nghe, họ tưởng là mình đang soi mói họ, vậy thì đã kết thành oan gia. Cho nên chúng ta thấy, Tổ sư Đại đức, các bậc tu hành đều ẩn tu, tìm một nơi thanh vắng tịnh tĩnh để tu hành. Không phải các Ngài sợ bị ô nhiễm bởi chính các Ngài đã đối trị được với sự ô nhiễm.

Hòa thượng đã nhiều năm **“tam bất quản”**, không quản việc, không quản tiền, không quản việc. Vậy mà Hòa thượng nói: **“Tôi phải giảng Kinh thuyết pháp cho nên tôi phải nay đây mai đó. Nếu không thì tôi cũng muốn tìm một nơi tịnh tĩnh, cắt một am tranh, trồng rau, niệm Phật qua ngày để tránh thị phi”**.

Người xưa có câu: **“Ít nói một câu chuyện, niệm nhiều một câu Phật, đánh chết vọng niệm, pháp thân ta hiển lộ”**. Nếu chúng ta ít nói một câu chuyện, niệm nhiều một câu Phật thì không còn thời gian để khởi vọng tưởng, tâm định lại, trí tuệ bừng sáng.

Tự tánh của của mỗi chúng ta là thanh tịnh nhưng bị vùi lấp rất sâu bởi vọng tưởng, phiền não. Hòa thượng nói: **“Vọng tưởng nhiều, chấp trước nhiều, phiền não nhiều thì tâm làm sao được Thanh Tịnh!”**. Chúng ta càng lúc càng rời xa tự tánh. Người có trí tuệ không thích quen biết nhiều, không thích tạo nhiều mối quan hệ, muốn rời xa nơi phồn hoa đô thị, rời xa thị phi. Chúng ta sau khi có một thời gian công phu thì dần dần cũng sẽ khởi tâm như vậy, cũng muốn tìm về một nơi tĩnh lặng.

Hòa thượng nói: **“Bình thường khi chúng ta nói chuyện với mọi người, khi lời chưa nói ra miệng, chúng ta chính mình phải tư duy, quán xét, cảnh giác tự hỏi: Lời nói này có nên nói ra hay không? Lời nói này nói ra có lợi ích cho chúng sanh hay không? Lời nói này có khiến cho người khác phiền não hay không? Lời nói này có gây thù chuốc oán, khiến người khác hiểu lầm hay không?”**

Người xưa dạy: **“Trước khi nói ra việc gì, chúng ta phải uốn lưỡi ba lần”**. Có người không hiểu nên làm đúng theo nghĩa đen, trước khi nói thì uốn lưỡi ba lần. Thật ra đây là lời nhắc nhở chúng ta cần phải thận trọng trước khi nói, cần có sự kiểm soát, có sự quán xét xem lời nói này có lợi ích cho chúng sanh hay sẽ tạo ra thị phi, phải quấy, tốt xấu, khiến người khác phiền não.

Người có công phu không phải là người mỗi ngày niệm được hàng ngàn câu niệm Phật, lạy được hàng trăm lạy. Người có công phu chính là người kiểm soát được khởi tâm động niệm của mình. Chúng ta nhiều lần làm ra rồi, nói ra rồi mới hối hận, sai rồi sửa, sửa rồi sai. Chúng ta biết sai mà cố gắng sửa cũng tốt. Người xưa nói: “*Người không phải Thánh Hiền, ai mà không có lỗi. Có lỗi mà biết sửa thì còn gì tốt bằng!*”. Điều quan trọng là ở mức độ cảnh giác, sửa lỗi kịp thời, đừng để xảy ra quá lâu mà vẫn chưa biết để phản tỉnh, đến mức không thể sửa lỗi. Tụng Kinh bái sám chỉ là một phần hỗ trợ để kiểm soát tâm. Có người nghĩ rằng mình có công phu bái sám là được rồi, không bỏ tập khí phiền não. Điều quan trọng là chúng ta phải loại bỏ được tập khí phiền não của mình.

Có người nói: “*Con không có tính xấu, chỉ nói nhiều và thù dai*”. Trong “vọng ngữ” có nói dối, nói lưỡi đôi chiều, nói lời hung ác, nói lời thù dật. Thật ra, khi nói nhiều thì chúng ta đã phạm hết cả 4 loại vọng ngữ, tạo ra biết bao nhiêu khẩu nghiệp. Có người nói: “*Tôi ngoài bốn xén và thù dai ra thì cái gì cũng tốt!*”. Chúng ta có năng lực quán chiếu, chỉ nên nói những gì lợi ích cho chúng sanh, không nên nói những gì không có lợi ích cho chúng sanh. Đó là sự phản tỉnh cao độ của người có công phu. Chúng ta gần như hành xử theo cảm tính, thích nói thì nói, ưa thích mà nói là một việc, sân si mà nói là một việc. Người nói với tâm sân si thì đã kết thành nghiệp, “sân” xuất phát từ “tham, sân, si”.

Nếu chúng ta mỗi lần mở miệng ra tạo thị phi thì nên tránh tiếp xúc. Những năm trước, Thầy đi khắp nơi, tiếp xúc nhiều người, nói nhiều. Thầy thấy mình thay đổi. Thầy trở về thất, một vài tháng sau thì thấy mọi thứ bình lại. Chư Phật Bồ Tát trên Kinh thường nói: “*Nhất định không có hí luận*”. “*Hí luận*” là những lời nói đàm huyền thuyết diệu, nói những lời không lợi ích chúng sanh, nói lời đùa cợt, trêu đùa. Có người hể mở miệng ra là nói đùa. Chúng ta ở gần họ thì cũng sẽ bị nhiễm. Chúng ta phạm phải “*hí luận*” rất nhiều. Chúng ta chỉ cần “*xúm năm tụm bảy*” thì ai cũng nói liên tục, người nói không có người nghe. Người có công phu, có tu dưỡng là người chỉ ngồi lắng nghe giữa xung quanh mọi người.

Phật Bồ Tát không có hí luận, các Ngài nói rất ít. Đây là điều chúng ta phải nên học tập.

Những điều không lợi ích chúng sanh thì chúng ta không nói.

Những điều lợi ích chúng sanh thì chúng ta phải tích cực nói.

Thầy được biết, các Thầy Cô giáo ở trường Mầm non Khai Minh Trí - Quận 7 đã phát tâm làm nước gừng chanh xả và đồ ăn để tiếp tế cho những người đang vất vả chống dịch. Thầy liền gọi điện cho Thầy Minh Tuệ phát động phong trào trong Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức, tất cả các Thầy Cô giáo cùng nấu nước gừng xả, nước chanh xả, nước trà gừng đường phèn, nước trà gừng mật ong, sau đó gửi đồ đến những khu cách ly để tiếp sức cho các y bác sĩ và đội ngũ phòng chống dịch. Chúng ta có thể làm tại nhà một nồi xôi, một nồi chè, rồi gọi điện nhờ người quản lý khu vực đến lấy. Một ý niệm thiện khởi lên có thể bao trùm khắp pháp giới. Khi nhiều người cùng khởi lên ý niệm thiện, mọi người đều phát ra từ trường tích cực vào vũ trụ thì hoàn cảnh xấu sẽ dần được đẩy lùi.

Hòa thượng nói: **“Nói nhiều tuyệt đối không phải là việc tốt. “Ngôn đa tất thất”, lời nói nhiều ắt sẽ có sai lầm. Ngày nay có mấy người hiểu được việc này”**. Nếu đã nói nhiều thì chắc chắn sẽ sai lầm, khi đã sai lầm thì không thể tránh khỏi tạo khẩu nghiệp. Chúng ta gặp nhiều việc xui xẻo, không may mắn mà không biết rằng chính bởi vì chúng ta vô tình, vô ý mà làm người khác khó chịu, đắc tội với người, rước họa vào thân. Hòa thượng nói: **“Vô tình tạo khẩu nghiệp, rước họa vào thân. Bạn thử nói xem, như vậy có oan uổng hay không?”**. Người xưa nói: **“Khẩu vi họa phước chi môn” (Miệng là cái cửa dẫn đến họa phước)**. Chúng ta ngày ngày mong cầu tiêu tội nghiệp, không bị oan gia trái chủ quấy rối nhưng chúng ta ngày ngày kết thêm oan gia.

Trước đây Thầy nhiều lần phạm phải điều này. Có lần Thầy trực tiếp phê bình, góp ý với họ về cách họ dạy dỗ con cái nhưng không ngờ họ không mang ân mà trở thành oán, kết thành oan gia. Họ cảm thấy bị xúc phạm, họ tự ái và cắt đứt qua lại với Thầy. Họ giàu có, nhiều tiền nên cảm thấy vấn đề của con họ không có gì nghiêm trọng. Các con đi đâu cũng tự chọn lựa khách sạn, chọn lựa resort. Các con họ vào quán ăn thì chọn món đắt tiền nhất, nếu đã chọn rồi mà không vừa ý thì bỏ đi chọn món khác. Đôi khi việc tốt nhưng nếu chưa đúng lúc thì chúng ta chưa nên nói.

Hòa thượng nói: **“Từ xưa đến nay, rất nhiều tai họa đều từ lời nói của chúng ta mà kết thành. “Ngôn giả vô tâm, thính giả hữu ý”, người nói vô tâm, người nghe có ý. Họ suy diễn ra. Họ nghĩ rằng chúng ta đang bới móc họ, nói xấu họ, hiểu sai ý của chúng ta rồi biến thành oan gia, biến thành đối đầu, biến thành thù hận. Vậy thì làm sao tránh khỏi “oan oan tương báo”**”.

Lời nói là cửa của họa phước. Chúng ta phải hết sức cẩn thận, không thể không đặc biệt chú ý! Trong **“Kinh Vô Lượng Thọ”**, Phật nói: **“Khéo giữ khẩu nghiệp, không nói lỗi người”**. **“Khẩu nghiệp”** được đưa lên đầu tiên. Chúng ta tư duy xem ngày ngày từ sáng đến chiều mình đã tạo ra bao nhiêu khẩu nghiệp. Tốt nhất chúng ta tìm nơi tịnh tĩnh, không có việc gì cần thiết thì ta ở nơi tĩnh lặng để tư duy lời giáo huấn của Phật Bồ Tát, tư duy lời giáo huấn Thánh Hiền, nghe Kinh pháp để tra dồi, hun đúc hạnh nguyện của các Phật Bồ Tát & Thánh Hiền. Chúng ta ở nơi đông người thì chắc chắn không tránh khỏi thị phi.

Hòa thượng kể: **“Có 2 vị tu hành trên núi, đời sống thanh tịnh an nhàn, vô tư vô cầu. Một người được mời xuống núi để giảng Kinh thuyết pháp. Sau khi xuống thành thị một thời gian, giao lưu qua lại nhiều người, vị này được người ta cúng dường nhiều thì liền thay đổi, trở nên quen lối sống tiện nghi của thành thị, mất tâm thanh tịnh. Khi vị này khi trở về núi, vị sư huynh kia nói: “Có một người bị mất đạo tâm”. Vị này hỏi: “Ông nói ai vậy?”. Vị sư huynh kia trả lời: “Tôi nói ông đó!”**”

Các Ngài Tổ Sư Đại Đức tu hành chứng đạo đa phần đều tìm về nơi A Lan Nhã, nơi tịnh tĩnh, đời sống hòa với thiên nhiên. Thầy thể hội sâu sắc lời dạy của người xưa dạy: **“Người ở nơi nào ăn thực phẩm sinh trưởng ở nơi đó thì sẽ khỏe mạnh, không có bệnh”**. Đến bữa, Thầy ra vườn hái một nắm lá rau xanh, mang vào luộc, chấm nước mắm pha & cảm thấy rất hoan hỉ. Rau trái xung quanh vườn nhà Thầy, thủy canh, thổ canh đều rất tươi tốt. Thầy ngày ngày mang rau củ quả đi tặng mọi người, có cơ hội ngày ngày tặng trưởng đạo tâm. Thầy có thể ở nơi

đây 6 tháng không cần đi đâu. **Xa lìa chốn thị phi thì mới có thể nuôi lớn tâm Thanh Tịnh. Chúng ta sống ở nơi phần hoa đô thị với tiền tài danh lợi thì chắc chắn đạo tâm không còn.**

Trong một bộ 7 đĩa “**Phật pháp vấn đáp**”, Thầy Trần phỏng vấn Hòa thượng. Hòa thượng nói: “**Nên về thôn quê sống sẽ tốt hơn**”. Thầy Trần hỏi: “**Nếu chúng con đang ở thành thị thì nên thế nào?**” Hòa thượng nói: “**Thì phải tìm cách mà về quê!**”. Hòa thượng dạy: “**Tích tài tán đạo**”. Chúng ta sống trong sự tiện nghi, đắm chìm trong tiền tài vật chất thì đạo tâm không còn. Hễ gặp khó, gặp khổ thì chúng ta không chịu được.

Tâm tịnh tương ứng với cõi Tịnh. Tâm ô nhiễm không tương ứng cõi Tịnh. Nhiều người tổ chức đạo tràng, đi hộ niệm rất nhiều nhưng tâm của họ ở trong trạng thái động loạn, đến khi chính mình có dự báo hiện tượng bệnh khổ sắp chết thì họ vô cùng hoảng hốt. Vấn đề này nhiều người không nghĩ đến. Nhiều người biết rằng con người sanh ra thì phải có sanh, lão, bệnh, tử nhưng không biết rằng sanh tử vô thường, có thể đến bất cứ lúc nào. Trong đầu họ cho rằng còn lâu lắm vô thường mới đến với mình. Nhà Phật nói rất nhiều đến vô thường: “**Con người vô thường, cõi nước vô thường, mọi thứ đều ở trạng thái vô thường**”. Chúng ta đều hiểu rõ lý nhưng khi gặp chuyện thì phải phiền não một lúc mới hiểu ra. **Nếu ta sinh tâm phiền não đúng vào thời điểm sinh tử, đúng lúc thân trung âm rời đi mà sinh tâm phiền não thì liền đọa lạc.**

Hòa thượng nói: “**Con người ta hàng ngày khẩn trương rất nhiều việc, nhưng việc vô cùng quan trọng, việc quan trọng nhất trong đời người thì chúng ta lại không hề chú ý đến. Đó là ngày ngày chúng ta đang tiến gần đến nắm mồ của mình. Chúng ta ngày ngày chìm trong thành bại, phải quấy, tốt xấu, thị phi cho nên không giữ được tâm Thanh Tịnh**”.

Người xưa nói: “**Người sống ở đời, không phải tất cả đều được như ý. Việc không vừa ý chiếm đến 2/3. Việc vừa ý rất ít. Khi chúng ta không gặp việc như ý thì sinh phiền não. Nếu sinh phiền não đúng lúc sanh tử cận kề, đúng lúc lâm chung thì vô cùng nguy hiểm. Dù người có công phu tu hành, ăn chay nhiều năm mà vẫn còn rối ren, phiền não, chấp trước đúng lúc lâm chung thì đáng sanh tử như thế nào thì vẫn sanh tử như thế đó, đáng đọa lạc như thế nào thì vẫn phải đọa lạc như thế đó**”.

Tu hành chính là phản tỉnh. Chúng ta tu hành thì ngày ngày phải kiểm soát khởi tâm động niệm của mình từng giây, từng phút, từng giờ. Những tập khí nào của mình vượt trội thì chúng ta phải lo mà đối trị tập khí ấy. Gần như ai cũng thích nói nhiều, thích thể hiện.

Bài học hôm nay, Hòa thượng dạy:

- **Nói nhiều tuyệt đối không phải là việc tốt.**
- **Đối với những việc không lợi ích chúng sanh thì chúng ta không nói. Chúng ta không nói những điều hư luận, không có lợi ích cho chúng sanh.**

- ***Đối với những việc chân thật có lợi ích chúng sanh thì chúng ta phải tích cực nói, nói kịp thời đúng lúc. Chúng ta nói một lần, hai lần, nhiều lần, nói đến khi người ta đuối không cho chúng ta nói nữa thì mới thôi.***

Những việc thúc đẩy văn hóa truyền thống, thúc đẩy giáo dục nhân cách đạo đức, đánh thức, khơi dậy & nêu cao tâm ***“hiếu kính Cha Mẹ, tôn sư trọng đạo”*** là rất cần thiết. Chúng ta phải tiếp tục tích cực mà làm. Khi nào hết dịch bệnh thì chúng ta phải làm ngay.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!